

پالایشگاه انسان‌سازی

فاطمه اسکندری

بچه‌هارا برای بازدید از پالایشگاه تهران برد همیم. دیدن آن صحنه‌ها حیرت‌انگیز بود! دستگاه‌های عظیم و لوله‌های بزرگ پر پیچ و خم دستگاه‌های تقطیر. صدها نفر در شیفت‌های متعدد کار می‌کردند تا نفت خام از این دالان‌ها عبور کند، تجزیه شود و مواد سبک و سنگین از هم جدا شوند و از یک ماده به نام نفت سیاه، ده‌ها ماده دیگر به دست آید.

پالایشگاه مکانی صنعتی است که برای ورود به آن باید آموزش دید و مهارت آموخت و وزیدگی به دست آورد. به آسانی نمی‌شود در آن حرکت کرد و یک شیر را باز کرد یا شیری را بست. صدها زنگ خطر و هشدار وجود دارد و همه آمده‌اند تا با به صدا درآمدن آثیر همه چیز را تحت کنترل داشتم به همه این‌ها فکر با خود فکر می‌کردم آدم پیچیده‌تر است یا این پالایشگاه که یکی از صدها هزار صنعت ساخته دست انسان است؟ برای عبور دادن یک ماده و تجزیه و پالایش آن صدها علم و فن لازم است، ولی ما برای

تربيت و آموزش همین آدم، دچار ساده‌انگاری می‌شويم و می‌خواهيم با دو ابزار ساده تشويق و تبيه او را تربيت کنيم.

به اين فكر می‌کردم که حرف‌ها و نصيحات‌های گرانقدر ما اگر به متابه همان نفت خام باشند و آدم همان پالایشگاه نفت باشد، برای آنکه اين حرف به عمل بنشيند و در عمل به کار فرد آيد، چقدر مخصوص و چه تخصص‌هایی لازم داريم؟ نفت خام حرف‌های ما از کدام مسیر باید بگذرد تا به نگرش تبدیل شود؟ کدام مسیر آن را به جهان‌بینی فرد تبدیل می‌کند؟ در کدام مسیر و در چه مرحله‌ای به باور تبدیل می‌شود؟ در چه مرتبه‌ای به تعهد و اخلاق و الزام اخلاقی درمی‌آید؟

داشتم به همه اين‌ها فکر می‌کردم که بچه‌ها سوار ماشین شده بودند و ما آماده برگشت به مدرسه. بچه‌ها خوشحال بودند که توانسته‌اند با جريان پالایش آشنا شوند و من در فکر اين بودم که اين پالایشگاه انساني را چگونه باید شناخت؟!